

ชื่อเรื่อง Evaluation Essentials From A to Z

ผู้เขียน Marvin C. Alkin

สำนักพิมพ์ The Guilford Press, New York, USA.

พิมพ์ครั้งที่ 1, 2011, 260 หน้า

รัชเนีย ธิรเดโชชัย¹

Ratchaneeya Thiradechochai¹

(Received: April 28, 2020; Revised: May 20, 2020; Accepted: May 22, 2020)

หนังสือเล่มนี้นำเสนอเกี่ยวกับพื้นฐานการประเมินผลและกระบวนการที่เกี่ยวข้อง โดยออกแบบให้เรียนรู้เนื้อหาตามลำดับวิธีการประเมินผลด้วยชุดรูปแบบ A ถึง Z เพื่อช่วยในการจำ หนังสือจะอธิบายวิธีการตีความคำถามในการประเมินผลที่น่าเชื่อถือได้ การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีเนื้อหาครอบคลุมหัวข้อเกือบทั้งหมดที่ผู้ประเมินจะนำไปใช้ในทางปฏิบัติ จุดเด่นพิเศษของเนื้อหาคือความสนใจไปที่ลักษณะของของแต่ละบุคคล องค์กร และชุมชนและเน้นการสร้างความสัมพันธ์ร่วมกันกับผู้มีส่วนได้เสีย ผู้เขียนบรรยายละเอียดด้านเทคนิคและการปฏิบัติที่ชัดเจน ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ยกตัวอย่างกรณีศึกษาตลอดทั้งเล่ม ซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละส่วนตั้งแต่ Section A ถึง Section Z ดังนี้

Section A : การประเมินผลคืออะไร บทนี้จะนำเสนอความหมายของการประเมิน ทั้งการประเมินผลผลิต การประเมินบุคคล การประเมินผลนโยบาย และการประเมินโครงการ การประเมินผลและการวิจัยวัตถุประสงค์ของการประเมินผล

Section B : ทำไมต้องทำการประเมินผล บทนี้จะนำเสนอเหตุผลที่ต้องประเมินผล การตัดสินใจเกี่ยวกับการประเมินผล และประเด็นสำหรับการประเมินผลแบบมีอาชีพ

Section C : ใครเป็นผู้ประเมินผล บทนี้จะนำเสนอลักษณะของผู้ประเมิน ทั้งผู้ประเมินภายนอกและผู้ประเมินภายใน

Section D : ใครคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการประเมินผล บทนี้จะนำเสนอผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นอย่างไร ใครคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเน้นว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ใช่ว่าผู้ชม และความแตกต่างในการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

¹ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Ph.D. student, Educational Research and Evaluation Program, Faculty of Education, Mahasarakham University

Section E : ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเชิงบวกเป็นอย่างไร บทนี้จะนำเสนอผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคือใคร เป็นอย่างไร ความสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่างบุคคล (ความน่าเชื่อถือ ความเคารพ และความไว้วางใจ)

Section F : บริบทขององค์กร สังคม และการเมืองคืออะไร บทนี้จะนำเสนอบริบทขององค์กร บริบททางสังคม และบริบททางการเมือง

Section H : คุณทำความเข้าใจโครงการได้อย่างไร บทนี้จะนำเสนอทฤษฎีการกระทำ ความสำคัญ และลักษณะของโมเดลตรรกะ โมเดลตรรกะบางส่วน

Section I : คำถามหรือประเด็นอะไรบ้างที่ต้องระบุ บทนี้จะนำเสนอชนิดของคำถามในการ ประเมินผลการเริ่มต้นในการกำหนดคำถาม และคำถามในขั้นตอนถัดไป

Section J : ใครเป็นผู้ให้ข้อมูล บทนี้จะนำเสนอการทำความเข้าใจคำถาม การเจาะจงข้อมูล และการเลือกบุคคล

Section K : เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณคืออะไร บทนี้จะนำเสนอข้อมูล เชิงปริมาณ เครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ การได้มาซึ่งข้อมูล ข้อมูลที่มีอยู่ การหาเครื่องมือที่มีอยู่ การพัฒนาเครื่องมือใหม่ การสร้างแบบสอบถาม การวัดผลสัมฤทธิ์ และการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Section L : เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพคืออะไร บทนี้จะนำเสนอข้อมูล เชิงคุณภาพ การพัฒนาเครื่องมือใหม่ การสังเกต การสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม แบบสำรวจ

Section M : ตรรกะของการเก็บรวบรวมข้อมูลคืออะไร บทนี้จะนำเสนอการเข้าถึงข้อมูล การรวบรวม ข้อมูลคุณภาพของข้อมูล และการทำความเข้าใจมุมมองขององค์กร

Section N : คำถามที่ประเมินค่าได้ (สามารถประเมินได้) คืออะไร บทนี้จะนำเสนอขั้นตอนของ โครงการ ทรัพยากรที่มีอยู่คืออะไร ลักษณะคำถาม การกำหนดมาตรฐาน ปัญหาทางเทคนิค ประเด็นด้าน จริยธรรม และความเป็นไปได้ทางการเมือง

Section O : แผนการประเมินผล(กระบวนการวัด) คืออะไร บทนี้จะนำเสนอการออกแบบการ ประเมินผล กระบวนการวัด องค์ประกอบและกลไกของโครงการ

Section P : แผนการประเมินผล(ผลลัพธ์การวัด) คืออะไร บทนี้จะนำเสนอการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ รูปแบบสาเหตุที่แท้จริง รูปแบบเชิงพรรณนา รูปแบบวิธีผสมผสาน

Section Q : แผนการประเมิน (ขั้นตอนและข้อตกลง) คืออะไร บทนี้จะนำเสนอกิจกรรมการ ประเมินผล: อดีตปัจจุบัน และที่จะเกิดขึ้น การเขียนแผนการประเมินผล

Section R : ข้อมูลเชิงปริมาณมีการวิเคราะห์อย่างไร บทนี้จะนำเสนอประเภทของข้อมูล การวัด แนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การวัดความแปรปรวน สถิติเชิงบรรยายและอนุมาน ความสำคัญของผลลัพธ์ และ เทคนิคทางสถิติที่เหมาะสม

Section S : ข้อมูลเชิงคุณภาพมีการวิเคราะห์อย่างไร บทนี้จะนำเสนอการปรับแต่งข้อมูล และการ ทดสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูล

Section T : วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถาม บทนี้จะนำเสนอความยากในการประเมินค่า คุณค่าในบริบท และคุณค่าที่ถูกละเลย

Section U : การรายงานผลการประเมินเป็นอย่างไร บทนี้จะนำเสนอการสื่อสาร การรายงาน รายงานฉบับสุดท้าย ธรรมชาติและคุณภาพของการเขียนรายงาน

Section V : บทบาทของนักประเมินที่นำมาใช้ในการช่วยประเมินผลคืออะไร บทนี้จะนำเสนอคำเกี่ยวกับ "ใช้" ใช้คืออะไร คุณสามารถทำได้หรือไม่ และการป้องกันการใช้ผิดวัตถุประสงค์

Section W : การจัดการการประเมินทำอย่างไร บทนี้จะนำเสนอการได้รับการประเมินผล สัญญา หรือข้อตกลง เงบประมาณ และการดำเนินการจัดการ

Section X : มาตรฐานและหลักเกณฑ์ของการประเมินพฤติกรรมคืออะไร บทนี้จะนำเสนอการ ตัดสินผลการประเมิน รูปแบบการประเมินมาตรฐาน สมาคมนักประเมินผลของสหรัฐอเมริกา (AEA)

Section Y : วิเคราะห์ต้นทุนอย่างไร บทนี้จะนำเสนอการวิเคราะห์ต้นทุนเกี่ยวกับการวิเคราะห์ ประสิทธิภาพ การวิเคราะห์ผลประโยชน์ และการวิเคราะห์ค่าสาธารณูปโภค รวมถึงวิธีการกำหนดต้นทุน

Section Z : คุณจะเริ่มใช้โปรแกรมเพื่อเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมินผลได้อย่างไร บทนี้จะ นำเสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผล ใช้ประโยชน์เต็มที่จากหนังสือเล่มนี้ และการได้รับความรู้ความ ชำนาญด้านการประเมินผลนอกเหนือจากเล่มนี้

Section A และ B ให้ความเข้าใจทั่วไปเกี่ยวกับการประเมินผล: อะไรคือการประเมินผล ทำการ ประเมินผลทำไม Section C คือ "ใครเป็นผู้ประเมิน" ในสามส่วนนี้เป็นทั้งความเข้าใจทั่วไปและเป็นส่วนสำคัญ ในการกำหนดการประเมินผล ธรรมชาติของหนังสือเล่มนี้ถูกนำเสนอในภาพรวม จากนั้นจะมีกิจกรรมการ ประเมินผลประมาณ 13 รายการซึ่งตรงกับ Section D ถึง V ซึ่งจัดอยู่ในประเภทประเมิน เมื่อการประเมิน บาง Section เริ่มต้นในช่วงแรก บาง Section จะแสดงให้เห็นถึงความสมบูรณ์ของแผนการประเมินผลเป็น ลายลักษณ์อักษร ส่วนที่เหลืออีก 5 Section มี 3 รูปแบบ โดย Section E, W และ X จะเกิดขึ้นตลอดการ ประเมินผลใน Section Y เสนอการวิเคราะห์ต้นทุนเป็นตัวเลือกในการประเมินผล และใน Section Z เกี่ยวกับแนวทางในการเรียนรู้เพิ่มเติม

นอกจากนั้นในตอนท้ายของแต่ละ Section A ถึง Z มีการสรุปเนื้อหาเพื่อเป็นการทบทวนทุกส่วน และมีดัชนีเพื่อช่วยในการค้นหาที่สนใจได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น จาก Section A ถึง Z จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจ ในเรื่องประเมินผลอย่างรวดเร็ว เป็นระบบ มองภาพเป็นลำดับขั้นตอน

โดยสรุปหนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับทุกคนที่ต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับการประเมินผล ทั้งคนที่เพิ่งเริ่มต้น หรือคนที่ผ่านการเรียนรู้ในเรื่องการประเมินผลมาแล้ว ดังที่ผู้เขียนได้กล่าวว่าการประเมินอยู่รอบๆ ตัวเรา ในทุก ๆ วัน เราทุกคนได้ทำการประเมินในชีวิตประจำวันอยู่ตลอดเวลา

เอกสารอ้างอิง

Marvin C. Alkin. (2011). *Evaluation Essentials From A to Z*. The Guilford Press, New York, USA.